

Wstęp

Wykluczenie społeczne coraz częściej postrzegane jest jako normalny element życia społecznego. Niektórzy twierdzą nawet, że osoby wykluczone są sobie wręcz „same winne”, że znalazły się w takiej sytuacji. Współczesny świat nastawiony jest na sukces, współczesny człowiek najchętniej chciałby być piękny, młody i zdrowy od początku do końca swojego życia, przy okazji nie zastanawiając się nad tym *końcem*. Takie podejście kreowane jest w mediach, ale także kształtowane w wychowaniu. Coraz częściej bowiem jesteśmy przekonywani, że kiedy będziemy starzy, chorzy i niepełnosprawni, powinniśmy się znaleźć w pięknych, starannie wyizolowanych od społeczeństwa miejscach.

Chociaż w wielu wypadkach wiemy, jak należy zareagować na pytanie o miejsce osoby niepełnosprawnej w społeczeństwie i poprawnie postrafimy odpowiedzieć zgodnie z oczekiwaniami, to jednak w głębi duszy zastanawiamy się, czy na pewno włączenie społeczne to dobry kierunek, czy na pewno aż tyle środków i sił należy przeznaczać na ten cel. Są przecież autorzy, którzy w swoich pracach negują sens i potrzebę zajmowania się zagadnieniami włączenia społecznego. O jaką postawę i o jakie podejście do osób zagrożonych wykluczeniem chcemy walczyć, wskazują teksty zawarte w najnowszym numerze czasopisma „Student Niepełnosprawny. Szkice i Rozprawy”, który oddajemy dziś do Państwa rąk. Zachęcamy do zwrócenia uwagi na artykuł prof. Elżbiety Gaweł-Luty „Między ekskluzją a inkluzją. Społeczna przestrzeń seniorów”, a także Magdaleny Podnieślińskiej „Wykluczeni z życia”. Polecam również tekst Doroty Ryżanowskiej „Tożsamość narracyjna młodych osób dorosłych z niepełnosprawnością fizyczną”. Zachęcam także do lektury przygotowanego przez dr Katarzynę Marciniak-Paprocką raportu z badań pilotażowych, w których przedstawione są opinie rodziców dzieci pełnosprawnych na temat edukacji włączającej. Polecamy również artykuły poświęcone dogo- i felinoterapii. Szczególnie zapraszamy do lektury artykułów, które obejmują problematykę włączenia studentów niepełnosprawnych również w aspekcie międzynarodowym autorstwa prof. Inny Fedotenko i Svetlany Pazukhiny oraz prof. Eleny Asmakovets i prof. Sławomira Kozieja.

Bardzo dziękujemy wszystkim autorom współpracującym z naszym redakcją i zapraszamy do publikowania w czasopiśmie „Student Niepełnosprawny. Szkice i Rozprawy” www.studentniepelnosprawny.uph.edu.pl.

Ponadto pragniemy zaprosić już dziś na jubileuszowy, V Międzynarodowy Kongres Inkluzji Społecznej, który odbędzie się w kwietniu 2018 r. Zapraszamy wszystkich teoretyków i praktyków do nadsyłania materiałów i czynnego udziału w tym niezwykle ważnym wydarzeniu naukowym. O szczegółach będziemy informować na bieżąco na stronie www.kis.uph.edu.pl.

Tamara Zacharuk

Introduction

Social exclusion is increasingly considered as a normal part of social life. Some have even argued that excluded people are "themselves guilty" that they are currently in such a situation. The modern world is focused on success. Modern human wants to be beautiful, young and healthy from the beginning to the end of his life. No one is thinking about this *end*. Such an approach is created by media but also shaped in the upbringing. We are increasingly convinced that when we become old, sick and disabled we should find ourselves in a beautiful, carefully but isolated place. We usually know how correctly to answer the question about the place of a person with a disability in our society. However, we are considering, is social inclusion a good direction and how many resources should be really allocated for this purpose? There are authors who negate in their work the sense and need to deal with "social inclusion". We would like to promote an inclusion approach towards people threatened with social exclusion as described in this issue of the journal "Disabled Student". Please pay your attention to article *Between inclusion and exclusion. Seniors social space* by prof. Elżbieta Gawel-Luty and by Magdalena Podniewska *From life excluded*. I also recommend the text by Dorota Ryżanowska *The narrative identity of young adults with physical disability* and encourage you to read a report by dr. Katarzyna Marciniak-Paprocka, which presents the opinions of parents of disabled children about inclusive education. Moreover we recommend two articles about dogotherapy and felinotherapy. We invite you also to read articles about international experiences in the inclusion of students with disabilities by prof. I. Fedotenko and S. Pazukhina, as well by prof. Elena Asmakovets and prof. Sławomir Koziej. We thank all authors, who have cooperated with us. We would like to invite you to submit your paper to the next edition of our journal. Previous issues are made available on website www.studentniepelnosprawny.uph.edu.pl

Also we would like to invite you to the **5th International Congress of Social Inclusion**, which will take place in April 2018. You may find all details on website www.kis.uph.edu.pl. We invite you to participate in the Congress, to submit articles and to take part actively in this important scientific event.

Tamara Zacharuk